

ГО «МО «ЦЕНТР АНАЛІЗУ І РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА НАУКИ»

За підтримки:

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
"УКРАЇНА"
ІНСТИТУТУ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА

ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС ECONCONF.COM

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
"СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ В ХХІ СТОЛІТТІ" (SP XXI 2016)

МАТЕРИАЛЫ КОНФЕРЕНЦИИ

I МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ
КОНФЕРЕНЦИЯ "СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ПРИОРИТЕТЫ В ХХІ
ВЕКЕ" (SP XXI 2016)

CONFERENCE PROCEEDINGS

I INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "STRATEGIC
PRIORITY IN THE XXI CENTURY" (SP XXI 2016)

Редакційна колегія:

Антонишин А.П. – голова ГО «МО «Центр аналізу і розвитку освіти та науки», к.і.н.;

Романенко О.О. – декан факультету економіки і права Київського національного лінгвістичного університету, к.е.н., доцент;

Нестеренко С.С. – директор Інституту економіки та менеджменту Університету «Україна», к.е.н., доцент;

Шутов О.Г. - к.філос.н., професор кафедри менеджменту і маркетингу КНЛУ, Заслужений працівник освіти України;

Шикіна О.В. - к.е.н., ст. викладач кафедри економіки та управління туризмом, Голова Ради Молодих Вчених Одеського національного економічного університету;

Коцюрубенко Г.М. - к.е.н., ст. викладач кафедри фінансів, відповідальний секретар Ради Молодих Вчених Одеського національного економічного університету;

Фастовець О.О. - доцент кафедри туризму Національного університету фізичного виховання і спорту України, к.п.н.;

Паук О. - доктор економіки, асоційований професор, Балтійська міжнародна академія (Латвія);

Конonenko В.В. – декан факультету філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка, к.і.н., доцент;

Karkalíková Marta – Department of Commodity Science and Product Quality, Faculty of Commerce of the University of Economics in Bratislava (Slovakia).

Адреса редакційної колегії:

03150 Київ, а/с 281

E-mail: econconf2015@gmail.com

Контактна особа: Хусаїнов Р.В.

Видання здійснено за організаційної, технічної та інформаційної підтримки консалтингової компанії **EmPower Research** та інформаційного ресурсу **EconConf.com**

Збірник матеріалів містить наукові роботи учасників I Міжнародної науково-практичної конференції **"СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ В XXI СТОЛІТТІ" (SP XXI 2016)**, яка була проведена **19 травня 2016 року** на базі *Київського національного лінгвістичного університету* у співпраці з партнерами.

Матеріали конференції доступні до вільного використання на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) і доступні на інформаційному ресурсі: <http://euroconf.org>.

Збірник матеріалів конференції розміщено для вільного використання:

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
eLIBRARY.RU

SSOAR
Social Science
Open Access Repository

Роботи учасників конференції індексуються у Google Scholar:

Google
scholar

Наукові роботи учасників конференції присвячені актуальним питанням досліджень у сфері публічного адміністрування, міжнародних відносин, політології, економіки, інформаційних технологій, підприємництва та іншим важливим аспектам гуманітарного та соціально-економічного розвитку в умовах конкурентного середовища.

Збірник буде корисний науковцям, докторантам, аспірантам, працівникам системи освіти, державним службовцям, студентам.

Автори опублікованих матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. За достовірність інформації, розміщеної у наукових роботах, відповідальність несуть автори даних робіт.

Цитувати як:

Стратегічні пріоритети в XXI столітті : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф., 19 травня 2016 р. – Київ : Пшонківський О.В., 2016. – 264 с.

ISBN XXX-XXX-XXX-XXX-X

Матеріали конференції доступні для вільного не комерційного використання: <http://euroconf.org>

This work is available under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

ISBN XXX-XXX-XXX-XXX-X

© Автори

Пробоїв О.А.

к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту,

Курліщук І.І.

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту ТНЕУ

Пробоев О.А.

к.э.н., доцент кафедры международной экономики, маркетинга и менеджмента

Курлищук И.И.

Ивано-Франковский учебно-научный институт менеджмента ТНЭУ

Proboyiv O.A.

Candidate (PhD) of Economy, Associate Professor, Chair of International Economy,
Marketing and Management

Kurlischuk I.I.

Ivano-Frankivsk Educational-Scientific Management Institute TNEU

ФОРМУВАННЯ СПРИЯТЛИВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ ЯК ЗАПОРУКА ПОДОЛАННЯ КРИЗОВОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

ФОРМИРОВАНИЕ БЛАГОПРИЯТНОГО ИНВЕСТИЦИОННОГО КЛИМАТА КАК ЗАЛОГ ПРЕОДОЛЕНИЯ КРИЗИСНОЙ СИТУАЦИИ В УКРАИНЕ

FORMATION FAVORABLE INVESTMENT CLIMATE AS A PREREQUISITE FOR OVERCOMING THE CRISIS SITUATION IN UKRAINE

Постановка проблеми. Актуальною проблемою сьогодення є подолання існуючих кризових явищ в економіці України шляхом формування сприятливого інвестиційного клімату з метою залучення фінансових ресурсів в Україну для відновлення її промислового потенціалу й стабілізації економічної ситуації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання залучення іноземних інвестицій в економіку України й формування сприятливого інвестиційного клімату вивчалось багатьма вітчизняними науковцями й зарубіжними дослідниками: Є.Брігхемом, Л.Гітманом, Д.Данінгом, П.Фішером, С.Хаймером, У.Шарпом, І.Бланком, М.Герасимчуком, М.Крейніною, А. Пересадою, М. Савлуком, В. Савчуком, О.Сохацькою та ін.

Виділення не вирішених раніше частин. Незважаючи на велику кількість наукових досліджень, проблема формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні в умовах глибокої економічної кризи та політичної нестабільності є мало вивченою, зокрема потребують подальшого

дослідження механізми та інструментарій залучення іноземних інвестицій у кризові економіки для виявлення шляхів подолання існуючих проблем.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної публікації є аналіз економічної ситуації в Україні для знаходження шляхів виходу із глибокої системної кризи шляхом створення сприятливого інвестиційного поля й залучення іноземних інвестицій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нинішня глибока системна економічна криза на фоні слабкої динаміки макроекономічних показників в умовах триваючої військової агресії, низького рівня довіри до системи державного управління, високої корупції, слабкої фінансової дисципліни, незадовільної інвестиційної привабливості та надмірного боргового навантаження, вказує на утримання «переддефолтних» ризиків для України і зумовлює втрату країною достойного місця у світовій економіці.

Упродовж 2014-2015рр. економіка України функціонувала в украї несприятливих умовах. Російська агресія завдала Україні безпрецедентних гуманітарних і соціальних втрат й спричинила руйнацію діючої інфраструктури на території бойових дій, зумовила розірвання усталених виробничих зв'язків і негативно вплинула на систему важливих постачань ресурсів, що спричинило часткову втрату зовнішніх ринків та суттєво знизило експортний потенціал країни.

Серед основних факторів, що обумовлювали негативні економічні тенденції й ставлять нашу країну на перші місця у рейтингу найбільшій й фінансово нестабільних країн світу є: скорочення рівня промислового виробництва, зниження обсягів експорту, зростання зовнішнього боргу, низький зовнішній та внутрішній попит, зниження купівельної спроможності населення й зменшення реальних доходів, зростаюча інфляція та високий рівень безробіття, ускладнення відносин з основними торговельними партнерами і відтік інвестицій.

Динаміка макропоказників стала неконтрольованою: падіння позицій гривні спровокувало інфляцію, спричинило закриття важливих об'єктів промислової інфраструктури, підвищило рівень безробіття, спровокувало недоотримання доходів до державного бюджету у вигляді податків і обов'язкових платежів, в кілька разів скоротило реальні доходи населення.

Зокрема, у 2014 р. відбулося значне прискорення темпів падіння промислового виробництва, яке за підсумками року становило 10,2 %, при цьому негативну динаміку продемонстрували всі основні агреговані види промислової діяльності [4, с.1]. У цьому ж році ціни росли в 50 разів інтенсивніше, ніж у 2013-му. Чудове уявлення про масштаб інфляції можна отримати на підставі індикатора, який називається дефлятор ВВП. На сайті МВФ дефлятор ВВП України у 2014 р. позначений на рівні 47,4% [4, с.1].

Є ще кілька показників, які дозволяють оцінити справжній рівень добробуту населення України у 2014 році. Перший – це валовий дохід на одного жителя країни. У 2014 році він склав близько 7500 грн. у порівнянні з минулорічним доходом майже 1000 доларів США. Якщо перевести ці кошти за курсом на кінець 2014 року, то дохід на одного жителя становив менше 500 доларів, тобто відбулось падіння доходу рівно в два рази. Ще один показник – номінальна заробітна плата, яка за даними Держстату в 2014 році зросла з 3619 до 4012 грн., а в доларовому еквіваленті - впала з 453 до 254 доларів [4, с.1].

Внаслідок стрімкого падіння обсягів виробництва і втрати основних промислових регіонів, 2015 рік видається для України ще важчим. Головний економіст Dragon Capital О.Белан зазначає: «падіння реального ВВП у першому півріччі 2015 склало 16,7% після зниження на 17,2% у першому кварталі 2015 року. Різке скорочення виробництва в Донецькій і Луганській областях в результаті військових дій пояснює лише половину цього зниження, у той час як ВВП на решті території України впав на 10,2%» [4, с.1].

Випробовуванням 2015-й рік став і для самих українців. Навіть дані Держстату демонструють прискорення темпів зубожіння населення. За даними служби статистики, у I кварталі 2015 року у порівнянні з аналогічним періодом 2014-го реальні доходи населення зменшилися на 23,5% [5, с.1]. Те, що темпи падіння добробуту населення продовжують наростати, добре видно по динаміці зниження реальної заробітної плати в країні.

Скорочуються не тільки внутрішні джерела доходів населення, а й зовнішні джерела фінансування домогосподарств. Як повідомляє НБУ, в I кварталі 2015-го приватні грошові перекази в Україну скоротилися на 513 млн. дол. і становили 1053 млн. дол., що на 33% менше надходжень за аналогічний період минулого року [5, с.1].

Подальше зниження обсягів виробництва, внаслідок вищезазначених причин, передбачає скорочення експорту, що відповідно знижує притік іноземної валюти й послаблює позиції гривні, а отже, підсилює інфляцію. Додаткова емісія грошей для перекривання дефіциту державного бюджету прискорює темпи її зростання. Таким чином, ми спостерігаємо, що однією з найвагоміших макроекономічних проблем є утворення механізму поєднання і взаємного підсилення процесів інфляції та падіння виробництва. Тобто, падіння ВВП стимулює прискорення інфляції, а швидкі темпи зростання цін, в свою чергу, стимулюють ще більші обсяги падіння виробництва. Однак, ще однією з причин прискорення темпів зростання інфляції в Україні є також підвищення урядом цін на газ та енергоносії [5, с.1].

Інфляція в Україні знецінює результати праці, руйнує грошову систему, провокує втечу національного капіталу за кордон, послаблює національну валюту, перешкоджає розвитку зовнішньої торгівлі та довгостроковим

інвестиціям і економічному зростанню. Висока інфляція підриває можливості фінансування державного бюджету.

Поглиблення економічної кризи, викликані збройними заворушеннями, призводить до довготривалої нестабільності, що відіграє вирішальну роль у зриві потоку інвестицій в українську економіку (табл.1). Дослідження інвестиційного та економічного макросередовища України свідчать про високий ризик інвестування, адже за показниками провідних дослідницьких компаній, інвестиційний клімат України є незадовільним [3,с.1]. За даними Держстату України, в 2014 р. відтік прямих іноземних інвестицій склав більше 12 млрд. дол. У 2015 р. надалі спостерігається негативна тенденція відтоку ПІІ. Обсяг капітальних інвестицій в економіку України за перший квартал 2015 року, порівняно з відповідним періодом 2014 року, зменшився на 14,8%. Дуже багато компаній згорнули свої інвестиційні проекти в Україні [4, с.1].

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції із країн світу в економіку України

Країни	Обсяги прямих інвестицій на 31.12.2015р. (млн. дол. США)	У % до підсумку
Усього	43371,4	100,0
у тому числі:		
Кіпр	11744,9	27,1
Нідерланди	5610,7	12,9
Німеччина	5414,3	12,5
Російська Федерація	3392,1	7,8
Австрія	2402,4	5,5
Велика Британія	1852,5	4,3
Віргінські Острови (Британія)	1798,9	4,1
Франція	1528,1	3,5
Швейцарія	1364,2	3,1
Італія	972,4	2,2
Польща	785,9	1,8
США	698,9	1,6
Угорщина	625,4	1,4
Беліз	547,2	1,3
Інші країни	4633,5	10,9

* побудовано на основі даних [2, с.1]

Зараз у світі багато вільних грошей та інвесторів, які готові вкладати величезні суми в економіку, але для того, щоб ці гроші прийшли саме в Україну, потрібні рівноцінні зусилля зі сторони українського уряду [3, с.1].

Наразі цілком зрозуміло, що швидко покращити інвестиційний клімат в Україні неможливо, адже це тривалий процес, який не залежить від одного законопроєкту. В середньому, як показує досвід інших держав (Туреччини, Південної Кореї, Ізраїлю тощо), потрібно 30 років системної роботи, щоб до країни почали приходити дійсно великі, потужні і надійні (не «спекулятивні») іноземні інвестиції.

На думку деяких науковців, сільське господарство, високі технології і вихід на європейські ринки можуть стати трьома основними двигунами відновлення вітчизняної економіки [1, с.1]. Україна має ідеальні умови для вирощування сільськогосподарських культур, і повинна вдвічі збільшити врожайність полів. Крім того, важливо приділяти увагу не лише вирощуванню і постачанню сировини, але й переробці харчових продуктів, що мають значно більшу додану вартість.

Висновки з проведеного дослідження. Враховуючи вищезазначене, перед Україною стоїть багато перешкод і випробувань на шляху до покращення економічних показників. Державі доведеться вирішити широкий спектр невідкладних проблем, пов'язаних з розробкою ефективної моделі антикризового регулювання економічних відносин, щоб максимальною мірою пом'якшити наслідки негативних впливів та розбалансованості механізмів регулювання економічної політики, а також створити сприятливий інвестиційний клімат для стимулювання притоку іноземних інвестицій.

ЛІТЕРАТУРА

1. На трех китах: Эксперт называет три двигателя восстановления украинской экономики [Електронний ресурс] // Finance.ua. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ru/news/-/361997/na-treh-kitah-ekspert-nazyvaet-tri-dvigatelya-vosstanovleniya-ukrainskoj-ekonomiki>.
2. Найбільше іноземних інвестицій до України надійшло через Кіпрські офшори [Електронний ресурс]// ТСН. Гроші. – Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/naybilshe-inozemnih-investiciy-do-ukrayini-nadiyshlo-cherez-kiprski-ofshori-597079.html>.
3. Сучасна політична та економічна кризи в Україні – причини та шляхи виходу [Електронний ресурс] // Район-Інфо. – Режим доступу: <http://www.rayoninfo.info/news/suchasna-pol%D1%96tichna-ta-ekonom%D1%96chna-krizi-v-ukrain%D1%96-%E2%80%93prichini-ta-shlyakhi-vikhodu/>.
4. Українець Л. А. Комплексна оцінка економічної ситуації в Україні у 2014-2015 рр. [Електронний ресурс] / Л.А.Українець // Free Voice Information Analysis

Center. – Режим доступу: <http://iac.org.ua/kompleksna-otsinka-ekonomichnoyi-situatsiyi-v-ukrayini-u-2014-2015-rr-chastina-1-zagalna-otsinka-makroekonomichnoyi-situatsiyi/>.

5. Юрчишин В. Україна – від кризи до кризи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/upload/ukraine-vid_kryzy_doKryzy.pdf.

Рейс Л.Є.

студент Бізнес-коледжу Європейського університету

Рейс Л.Е.

студент Бизнес-колледжа Европейского университета

Reus L.E.

student of the Business College of the European University

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В ПОЛЬЩІ: УРОКИ ТА ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ В ПОЛЬШЕ: УРОКИ И ОПЫТ ДЛЯ УКРАИНЫ

DECENTRALIZATION IN POLAND: LESSONS AND EXPERIENCE FOR UKRAINE

Сьогодні Україна переживає політичну та економічну трансформацію, однією з ключових аспектів якої є реформа місцевого самоврядування, покликана змінити систему адміністративно-територіального поділу країни, що склалася у 30-х роках ХХ століття та застаріла як з економічної, так і з соціально-політичної точки зору. Слід зазначити, що децентралізація адміністративної системи була впроваджена у більшості країн Східної Європи, які позбавились від прорадянських комуністичних режимів упродовж 1989-1991 рр. У сучасній Європі існують дві узагальнені моделі об'єднання територіальних громад. Як відзначає академік НАНУ Б. Данилишин, це “північноєвропейська, в рамках якої відбувалося формування крупних муніципалітетів (Швеція, Англія) та південноєвропейська - з об'єднанням громад у відносно невеликі муніципалітети (Франція, Італія)” [1]. У країнах Східної Європи північноєвропейська модель більш притаманна Польщі, та саме вона покладена в основу української децентралізації.

У Польщі діє тривірнева адміністративна система, тобто країна поділяється на воєводство, повіт та гміну. Завдяки децентралізації, яка була здійснена у 1990-1999 рр., місцева влада здобула широких повноважень щодо формування власного бюджету, впровадження податків та зборів, набуття автономії органів місцевого самоврядування по відношенню до центральної влади та розвитку власних соціально-економічних програм [2].